

SCHENGENIN TIETOJÄRJESTELMÄ

turvallisuutta, oikeussuojaa ja
liikkumisvapautta

Schengenin tietojärjestelmällä (SIS)

varmistetaan kansalaisten liikkumisvapaus ja turvallisuus Schengen-alueella.

SIS-järjestelmää käyttävät:

- rajavartijat
- poliisit
- tulliviranomaiset
- maahanmuuttoviranomaiset
- rikosten torjunnasta, paljastamisesta, tutkinnasta tai syytetoimista vastaavat viranomaiset.

SIS-järjestelmässä julkaistaan kuulutuksia Schengen-alueella etsintäkuulutetuista henkilöistä tai esineistä. Sitä voivat käyttää **vain toimivaltaiset kansalliset viranomaiset**.

SIS sisältää nyt monia uusia ominaisuuksia.

Suojelua sitä eniten tarvitseville

SIS-järjestelmässä voi nyt tehdä **kuulutuksia kaappausvaarassa olevista lapsista** ja muista **haavoittuvassa asemassa olevista, jotka ovat alttiina vaaralle**. Tällaisten kuulutusten tavoitteena on estää kohdehenkilöiden laiton vienti ulkomaille. Kuulutuksia voi edelleen tehdä myös **kadonneista henkilöistä**. SIS-järjestelmän ansiosta kansalliset yhteyspisteet ja viranomaiset voivat nopeasti vaihtaa tällaisiin kuulutuksiin liittyvää tietoa. Kadonneita voidaan tunnistaa myös sormenjälkien tai DNA:n avulla.

Tehokkaampaa yhteistyötä

SIS-järjestelmästä viranomainen saa tiedot **henkilöiden ja esineiden kuulutuksista ja niiden syistä sekä tarvittavista toimista**. Nyt myös Frontex-ryhmät ja useammat kansalliset viranomaiset voivat käyttää SIS-tietoja.

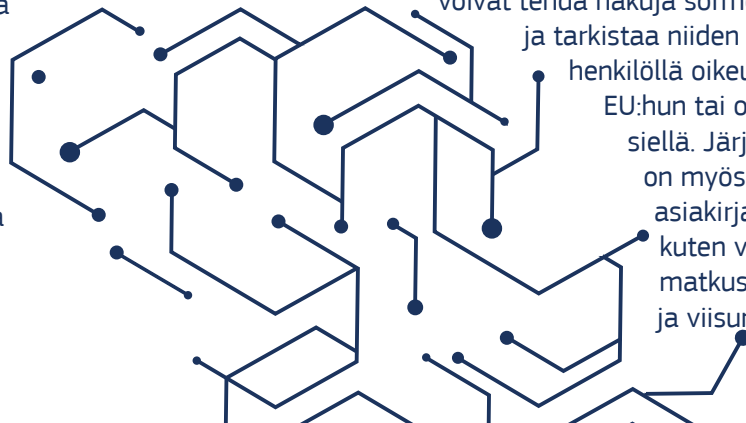
Lisätietojen vaihtoa Schengen-maissa sijaitsevien SIRENE-toimistojen kautta on tehostettu sääntöjä selventämällä ja toimia jäsentämällä. Europol voi nyt vaihtaa suoraan näiden kansallisten yhteyspisteiden kanssa tietoja kuulutuksista, jotka koskevat terrorismirikoksia ja muita sen toimivaltaan kuuluvia rikoksia.

Apua laittoman muuttoliikkeen hallintaan

SIS tarjoaa nyt mahdollisuuden **tehdä kuulutuksia palauttamispäätöksistä** ja entistä paremmat keinot **tunnistaa kuulutusten kohteena olevia EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisia**. Viranomaiset

voivat tehdä hakuja sormenjälkitietoihin ja tarkistaa niiden avulla, onko henkilöllä oikeus saapua EU:hun tai oleskella siellä. Järjestelmässä on myös tietoja asiakirjaväärennöksistä, kuten väärennetyistä matkustusasiakirjoista ja viisumitarroista.

Tukea rikollisuuden torjuntaan

Järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjunta edellyttää yhteistyötä ja tietojenvaihtoa. SIS on rikollisuuden torjunnassa EU:n tehokkaimpia tietojärjestelmiä. Schengen-maat jakavat sen avulla **kuulutuksia henkilöistä, jotka on etsintäkuulutettu terrorismirikosten tai muiden vakavien rikosten perusteella**. Ne tekevät kuulutuksia myös ihmisistä, joita halutaan tarkkailla tai tarkastaa, koska he ovat tehneet tai todennäköisesti tekevät vakavia rikoksia, sekä tällaisiin rikoksiin liittyvistä esineistä.

Kansalliset viranomaiset voivat tehdä kuulutuksia kadonneista ihmisistä, vaaralle alttiista haavoittuvassa asemassa olevista henkilöistä, joiden matkustaminen tai vienti ulkomaille on estettävä, sekä rikosoikeudenkäyntiin kutsutuista todistajista, vastaajista tai rikoksen uhreista. Kuulutuksia käyttäen ne voivat myös tunnistaa terrorismiin tai muihin vakaviin rikoksiin syyllistyneet sormen- tai kämmenjälkien perusteella. Lisäksi viranomaiset tekevät kuulutuksia esineistä, joita etsitään takavarikoitaviksi tai rikosoikeudenkäynnin todisteiksi.

SIS ja yksilön oikeudet

SIS sisältää kuulutusten kohdehenkilöiden henkilötietoja. EU-säädöksissä täsmennetään, mitä tietoja SIS-järjestelmässä saa käsitellä. Henkilötietoja joudutaan käsittelemään myös silloin, kun tarkistetaan vaikkapa Schengen-alueelle saapumisen tai liikennerratsian yhteydessä, onko jostakusta henkilöstä tehty SIS-kuulutuksia. Jokaisella, jonka tietoja on tallennettu SIS-järjestelmään, on oikeus nähdä omat tietonsa, korjata virheelliset tiedot ja poistaa ne, jos ne on tallennettu laittomasti. Lisäksi niille, joista tehdään maahantulo- ja oleskelukieltota tai palauttamista koskeva kuulutus, on ilmoitettava asiasta (**tiedonsaantioikeus**).

Kuulutusten kohdehenkilöillä on kaikissa Schengen-maissa oikeus viedä asia kansallisen tietosuojaviranomaisen tai tuomioistuimen käsittelyyn ja saada korvauksia, jos heidän tietojensa laittomasta käsittelystä on aiheutunut vahinkoa. Lisätietoa henkilötietoihin liittyvistä oikeuksista on julkaisussa Opas tiedonsaantioikeuden käyttöön.

Tehokkaampaa ulkorajavalvontaa

SIS sisältää uusia lisätoimintoja rajavartijoiden avuksi. He voivat nyt tarkistaa sormenjälkien tai henkilöasiakirjojen perusteella, onko EU:n ulkopuolisen maan kansalaisesta tehty kuulutus maahantulo- tai oleskelukiellon tai turvallisuusuhan vuoksi, ja jäljittää väärennettyjä asiakirjoja. Lisäksi järjestelmästä on entistä helpompi hakea kuulutuksia EU-kansalaisista, jotka on etsintäkuulutettu tai joita epäillään rikoksesta.